

Grant Blackwood

Tom Clancy
Plicht en eer

A.W. Bruna Uitgevers

Alexandria, Virginia

Later zou Jack Ryan jr. zich afvragen wat die avond nou precies zijn leven had gered. Eén ding wist hij wel: niet het feit dat hij zo goed was in zijn vak. Misschien had het gewicht van de paksoi hem een fractie van een seconde respijt gegeven, misschien was het de modder, maar vakmanschap was het niet. Stom geluk. Overlevingsinstinct.

In zijn eigen buurt was geen Supermercado en ook niet op de plekken waar hij regelmatig boodschappen deed, maar ze hadden er wel de beste kwaliteit groente en fruit van Alexandria, zoals Ding Chavez hem acht maanden geleden had verteld. Pas de laatste tijd, sinds hij gedwongen van de Campus had moeten vertrekken, was hij daar een aanhanger van geworden. Nu hij zonder werk zat, had hij veel om over na te denken en meer dan genoeg tijd om zijn horizon te verruimen. De enige grens die hij tot nu toe weigerde te overschrijden, ondanks de aansporingen van zijn zus Sally, was zich overgeven aan *Girls* op HBO. Dat was de Rubicon voor hem. Hij vertikte het om die rivier over te steken voor de Romeinse legioenen, geen meiden-tv voor Jack Ryan. Maar binnenkort zou hij een besluit moeten nemen over zijn ongeregelde levensstijl. Over een paar weken was zijn bedenktijd voorbij. Gerry Hendley zou een antwoord willen: keerde hij naar de Campus terug of zouden ze voorgoed afscheid van elkaar nemen?

En wat moet ik dan? dacht Jack.

Het grootste deel van zijn volwassen leven had hij bij de Campus, oftewel Hendley Associates, gewerkt. Eerst als analist en daarna als officier Operaties, veldspion. De onder de radar opererende anti-terreurorganisatie was door zijn vader, president Jack Ryan, in het leven geroepen en had vanaf het begin onder toezicht gestaan van

voormalig senator Gerry Hendley. Tot nu toe hadden ze met veel succes een paar ‘grote slechteriken’ van de wereld verjaagd, en ze wisten er nog aardig wat mee te verdienen ook, niet alleen voor hun cliënten, die niet beter wisten dan dat Hendley een accountantskantoor was, maar ook voor het budget van de geheime operaties van de Campus.

‘Zeventien vijftig,’ zei de caissière.

Jack gaf haar een biljet van twintig, nam het wisselgeld in ontvangst, pakte zijn bruine papieren zak van de norse puber aan en liep naar de deur. Het was even over achten ’s avonds en de winkel was bijna verlaten. Door de brede etalage zag hij in de gloed van de natriumlampen op het parkeerterrein regen glinsteren. Het regende al drie dagen in Alexandria, wat vergezeld ging van een koufront. De rivieren waren gezwollen en bij de doe-het-zelfzaken in de buurt van de Potomac vlogen de zandzakken weg. Perfect weertje voor een zelfgemaakte chilistoefpot. Hij had net op de indoorbaan van zijn sportschool vijftien kilometer hardgelopen, gevolgd door een twintig minuten durende sessie push-ups, pull-ups en plank-workouts. Hij hoopte dat hij zijn zak vol rundergehakt, bonen, paprika’s, uien, tomaten en paksoi – zijn moeders recentste aanbeveling voor superfood – kon omtoveren tot een beloning voor al dat in het zweet werken. De chili zou pas morgen klaar zijn; vanavond werden het restjes van de chinees.

De automatische deur schoof open en Jack trok met zijn vrije hand de capuchon van zijn sweatshirt over zijn hoofd. Het was maar een kort loopje naar zijn auto – een zwarte Chrysler 300 en de eerste sedan die hij sinds lange tijd bezat – en daarna een rit van een kwartier naar zijn flat bij Oronoco. Het parkeerterrein was pasgeleden vernieuwd en de nieuwe laag asfalt glansde zwart in de glibberige regen. Half lopend, half dravend legde Jack de dertig meter naar zijn auto af, die hij met de achterkant tegen de vangrail had geparkeerd. Oude gewoonten, dacht hij. Zorg ervoor dat je snel weg kunt komen, weet waar de dichtstbijzijnde uitgangen en snelwegen zijn. Hij had maanden als ‘burger’ geleefd en toch waren veel van de regels uit het veld die John Clark en de rest hem hadden geleerd niet weggezaakt. Was het dat soms waardoor bij Jack de alarmbellen gingen rinkelen? Was dit simpelweg het gevolg van een gewoonte of een neiging?

Toen hij dichterbij zijn auto kwam, zag hij dat er een vel wit papier onder zijn ruitenwisser was geschoven. Een folder voor voedselinzameling, garageverkoop, herinnering om te gaan stemmen... Wat het ook was, Jack had er geen zin in. Hij leunde naar opzij en reikte naar de folder. Die was doorweekt, scheurde in een klont los en er bleef een smalle strook onder het rubber steken.

‘Shit,’ mompelde Jack.

Achter hem een stem: ‘Hé man, geef op!’

Nog voordat hij zich omdraaide had de toon waarop de man het zei, gecombineerd met het tijdstip en deze plek, Jacks alarmbellen doen rinkelen. De Supermercado bevond zich niet in een van de beste buurten, maar in een die kampte met zijn eigen portie crackverslaafden en de daarbij horende dakloosheid en kleine criminaliteit.

Jack draaide zich om en deed tegelijk twee stappen achteruit, in de hoop tijd te rekken en ruimte te creëren om te manoeuvreren. De man was lang, bijna één meter vijfennegentig, en slungelig, hij had een donkere capuchon over zijn hoofd en kwam in snel tempo van links op Jack aflopen.

Boven hen flitste de bliksem waardoor het gezicht van de man in een grimmige schaduw werd gezet.

Doorbreek zijn patroon, dacht Jack. De man, die zijn prooi in het vizier had en van plan was de aanval te openen – een cracksnuiver of junk, vermoedde Jack – was supergefocust, vol vertrouwen dat deze overval net zo zou gaan als alle andere. Daar moest Jack verandering in brengen.

Hij deed een stap naar de man toe en wees naar hem. ‘Flikker op! Ga weg!’

Verslaafde overvallers zien dit soort agressie bijna nooit bij hun slachtoffers. Een wolf heeft het liefst een mak schaap.

Maar Jacks strijd lust had geen effect. De man bleef met dezelfde gestage pas en vastberaden blik op Jack toelopen. Hij tilde zijn rechterhand, die naast zijn dij hing, tot zijn middel op, de handpalm van Jack afgekeerd. *Hij heeft een mes.* Als zijn aanvaller een pistool bij zich had gehad, zou hij daar nu wel mee zijn gaan zwaaien. Met een pistool kon je iemand van afstand de stuipen op het lijf jagen, met een mes moest je dichtbij komen om het lemmet in het gezicht of

de hals van je slachtoffer te steken. En het feit dat hij het vasthad in een hand met afgekeerde handpalm vertelde Jack nog iets anders: de man was helemaal niet van plan om hem zo erg af te schrikken dat hij zich zou overgeven. Het was gemakkelijker om een lijk te ont-doen van waardevolle spullen.

Jacks hart bonsde nu, hij haalde oppervlakkiger adem. Vliegenvlug ging hij met zijn rechterhand naar zijn heup, tilde de zoom van zijn sweatshirt op, zijn hand tastte naar... niets. *Verdomme*. Hij was niet gewapend; hij had een wapenvergunning maar sinds de dag dat hij bij de Campus de deur uit was gelopen droeg hij zijn Glock niet meer. *Sleutels*. Zijn autosleutels zaten in zijn zak, niet waar ze hoor-den te zijn: in zijn hand, als back-upwapen. *Lui, Jack*.

Jacks korte aarzeling was de aanvaller niet ontgaan. Hij sprintte naar voren, zijn rechterhand in de lucht, klaar om met een uithaal het mes in zijn hals te begraven. Alsof hij een basketbal paste, gooide Jack zijn boodschappenzak naar de man toe. Die ketste op zijn borst af, de inhoud kwam op het natte asfalt terecht. Hierdoor werd zowel zijn patroon als zijn pas onderbroken, maar slechts een ogenblik, en het leverde niet genoeg tijd op om een opening te cre-eren voor Jacks tegenaanval. *Terugtrekken dan maar. Volgende keer beter*. Het had geen zin om een messengevecht aan te gaan als hij kon kiezen.

Hij draaide zich om, sprintte naar de vangrail, sprong eroverheen en landde in de prut. Hij kwam neer op een talud dat bedekt was met vlekkerig gras en cederhout, en uitliep naar een betonnen versper-ring langs de snelweg.

Jack registreerde vaag dat achter hem de voetstappen van de man versnelden op het asfalt. Al schuifelend gleed hij van het talud, waar-bij hij de graspollen als steunpunten gebruikte.

Zijn aanvaller was snel. Met een hand greep hij Jacks capuchon vast en hij rukte zijn hoofd naar achteren, de keel nu open en bloot. Jack bood daaraan geen weerstand maar draaide zich vliegenvlug naar rechts, naar de man toe, en naar – wat hij vermoedde – het om-laagzwaaiende mes. En dat was er inderdaad, met een boog op zijn gezicht gericht. Jack tilde zijn linkerarm op en sloeg zijn onderarm omlaag, weerde zo het lemmet af en zette de arm van de man klem in zijn oksel.

Jack klauwde met zijn vingers in de ogen van de man en duwde zijn hoofd naar opzij. Samen vielen ze achterover, Jack bovenop. Ze begonnen omlaag te glijden, woelden onderweg de modder om en schuurden over de cederstoppels.

De man zwaaide wild om zich heen, maar doelbewust, besefte Jack. In een poging om zijn arm met mes en al uit Jacks oksel te bevrijden, greep de man met zijn linkerhand Jacks kin vast en draaide hij diens hoofd naar opzij. Een pijnscheut schoot door Jacks nek. Een vinger van de man gleed zijn mond in. Jack beet er hard op en hoorde een verstomde kreet. De man schreeuwde het uit.

Nog steeds in elkaar verstrengeld kwamen ze met een klap tot stilstand tegen de betonnen versperring langs de snelweg. Jack hoorde een ziekmakende bons, gevolgd door een *oef*. Jack zag door zijn toegesnepen ogen koplampen voorbijflitsen, hoorde de banden over het natte asfalt suizen.

De man rolde zijwaarts, kroop op zijn handen en knieën. Opnieuw een bliksemflits en Jack zag een bloederige plek op de zijkant van zijn schedel, een flap hoofdhuid hing over zijn oor.

Schedelfractuur. En niet zo'n kleintje ook.

Jack kroop ook, maar in tegengestelde richting naar het talud. Hij ging staan en draaide zich om. De man stond al en slingerde naar hem toe. Als een dronken kerel die over een rechte lijn probeert te lopen viel de man over zijn eigen voeten, hij wankelde en kukelde voorover met zijn gezicht in de modder. Zwaaiend duwde hij zich op zijn knieën. Hij stak een hand omhoog om de zijkant van zijn schedel te betasten en staarde naar zijn bloederige hand.

'Wat...?' gromde de man, zijn woorden kwamen steeds trager. 'Ik heb een... moet een...'

Hij scande de grond alsof hij iets had verloren.

Zocht naar zijn mes.

Jack zag het liggen, op een meter links van de man. Te laat. De man duwde zichzelf overeind en schuifelde ernaartoe. Jack viel naar hem uit, glibberde door de modder in een poging de afstand te overbruggen. De man bukte zich naar het mes en buitelde tegelijk bijna voorover. Jack zette zich met zijn hiel af en zijn knie schoot omhoog. Die beukte in het gezicht van de man, die daarvoor achterwaarts over de betonnen versperring tuimelde. Jacks

voeten gleden onder hem vandaan en hij viel achterover in de modder. Zijn hoofd smakte op de grond. Sterretjes draaiden voor zijn ogen.

Schiet op... Doe wat, dacht hij. Hij komt eraan.

Een beeld van zichzelf flitste door zijn hoofd: plat op zijn rug in de modder, keel opengereten, regen die in zijn opgeslagen ogen spetterde, de flits van de camera van een lijkschouwer...

Nee, niks ervan.

Jack rolde zich op zijn zij.

Drie meter bij hem vandaan zat zijn aanvaller half liggend tegen de betonnen versperring. Zijn hoofd rolde naar één kant. Het grijze beton achter hem was besmeurd met bloed. De man was blank, bleek, halverwege de dertig, met kortgeknipt licht haar. Jack zag door de gescheurde huid een glimp van iets wat eruitzag als het witte schedelbot.

‘Blijf toch liggen, man!’ riep Jack. ‘Beweeg je niet.’

Knipperend met zijn ogen alsof hij in de war was, focuste de man even op Jack, toen rolde hij zich naar opzij en begon hij zich op zijn knieën te werken als een peuter die over een tegelvloer probeert te kruipen. Hij kreeg het voor elkaar om te gaan staan.

Taaie klootzak.

Jack kreeg een glimp van het mes in het oog, een meter bij hem vandaan, half begraven in de modder. Hij kroop ernaartoe en klemde zijn hand eromheen. Het was een vouwmes, bijna twintig centimeter lang, en zwaar.

‘Stop nou toch!’ schreeuwde Jack hijgend. Hij proefde bloed in zijn mond. Hij spuugde het uit. Van hem of van de overvaller? vroeg hij zich af. ‘De smerissen komen eraan!’

Dat betwijfelde hij, maar misschien was het genoeg om de man óf weg te jagen óf ervoor te zorgen dat hij bleef zitten en zijn lot aanvaardde. En dat hij een gratis rit naar de Spoedeisende Hulp kreeg. Grote kans dat in het donker en de regen niemand in de gaten had wat er gaande was, niemand wist dat Jack Ryan jr., zoon van de Amerikaanse president en werkloze officier Operaties, in de modder naast een snelweg vocht voor zijn leven met een aan crack verslaafde overvaller.

Godallemachtig.

De man kwam nu in beweging, maar niet in de richting van Jack. Met zijn linkerhand steunde hij op de betonnen versperring, hij schuifelde naar voren, bleef staan, en liep door. Een auto scheerde langs hem heen, toeterde, sproeide een golf water over hem heen. De man reageerde niet.

Hersenletsel, dacht Jack. Ondanks zichzelf voelde hij een steek... wat? Sympathie voor een junk die net had geprobeerd hem te vermoorden? *Kom op, Jack.* Maar hij kon die gast niet zomaar weg laten lopen, in een of andere deuropening laten zitten en laten doodgaan aan een hersenbloeding. *O, verdomme...*

‘Stop!’ schreeuwde Jack. ‘Kom terug...’

De man kwam bij een opening in de betonnen versperring en de hand waarmee hij steunde, viel in een loze ruimte. Hij bleef staan, keek naar zijn voeten omlaag.

Een auto scheerde op een meter langs hem heen, toeterde.

De man ging naar links en strompelde de snelweg op.

‘Hé, niet...’

Jack zag de koplampen en hoorde de dieselmotor brullen een tel voordat de zware vrachtwagen van onder het viaduct tevoorschijn kwam. De claxon van de vrachtwagen begon te blèren.

Jack trok een sprint.

De truck reed vierkant over de man heen.

Jack stond als aan de grond genageld, hoorde maar half de luchtremmen van de truck piepen en sputteren.

Is dat net echt gebeurd?

Doe iets. Kom in beweging.

Hij draaide zich om en rende naar het talud.

Hij bleef staan.

Boven, bij de vangrail, stond een man die van achteren door koplampen werd verlicht.

‘Hé,’ riep Jack. ‘Bel een ambulance!’

De gedaante verroerde zich niet.

Jack zette zijn handen aan zijn mond en riep nogmaals.

De figuur draaide zich om en verdween. Een paar seconden later trokken de koplampen zich in de duisternis terug.

Adrenaline was hels, dacht Jack. Evenals shock. Hij had een hoop gezien, maar zoiets als dit... De man had niet eens gekéken naar de truck voordat die over hem heen reed.

Jack stond onder de douche, ogen dicht, zijn voorhoofd tegen de wandtegels gedrukt terwijl het hete water over zijn hoofd stroomde. Zijn handen trilden nog steeds, in hetzelfde ritme als zijn hartslag.

Hij was weggegaan. Had het mes van de man meegenomen. Hij had nog de tegenwoordigheid van geest gehad om ervoor te zorgen dat er niets was achtergebleven wat naar hem zou kunnen leiden – telefoon, sleutels, portefeuille, bonnetje, de grotere boodschappen uit zijn bruine zak – maar anderhalve minuut nadat de truck op de man was ingereden, was Jack van het parkeerterrein van de Supermercado vertrokken. Pas toen hij halverwege de terugweg naar Oro-noco was, hoorde hij sirenes.

Kwam het door de shock? Zou kunnen, of misschien had hij gewoon geen trek in de talloze vragen die de smerissen en media op hem af zouden vuren. Niet alleen over zijn vader, zijn moeder, zijn zussen, zijn broer en zijn collega's bij Hendley. Zowel de roddelpers als de betere media zouden zijn ex-vriendin en basisschoolvrienden met vragen bestoken. De koppen zouden er niet om liegen. Iedereen die zijn vader in Capitol Hill op de korrel wilde nemen zou dit verhaal tot de laatste druppel uitmelken. Maar afgezien daarvan was hij het slachtoffer, daar was geen twijfel over. Er was een getuige, althans een mogelijke getuige. Waarom was die man weggereden?

Jack was niet zonder kleerscheuren aan de aanval ontsnapt. Ook al had hij de mesarm van de man klemgezet, het lemmet had hem toch te grazen genomen: drie oppervlakkige steken rechtsonder in zijn schouderblad, niet dieper dan ruim een centimeter, maar genoeg voor een brandend gevoel in zijn schouder, die gedeeltelijk gevoelloos was. Jack vroeg zich af of de wonden het gevolg waren van de worsteling of dat zijn aanvaller had geprobeerd hem dood te steken.

Door zijn glijpartij over de cederstruiken waren zijn lage rug en buik zo geschaafd en geschraamd dat het eruitzag alsof iemand hem met een bandschuurmachine had bewerkt. Een andere zorg: had hij wat van het bloed van de man binnengekregen? Als dat zo was, dan moest hij zich zorgen gaan maken over hepatitis C of erger.

Die kerel probeerde me te vermoorden, dacht Jack. Waarom? Omdat hij al een paar uur zijn high niet had gekregen? Om de tweeëntwintig dollar en nog wat in Jacks zak? Om de auto? Het was niet voor het eerst dat iemand hem had willen doden, maar dit voelde anders.

Alexandria, Virginia

De volgende dag werd Jack na een onrustige nacht al vroeg wakker. Zelfs als hij wegdoezelde werd het incident keer op keer voor zijn geestesoog afgespeeld, half droom, half werkelijkheid, maar de afloop was steeds hetzelfde: de overvaller ging dood en Jack voelde... wat? Alsof het zijn schuld was?

Hij nam nog een douche, voornamelijk om zijn wonden nog eens schoon te maken, bleef zo lang hij het kon volhouden onder het koude water staan, kleepte zich aan, stopte zijn kleren van de vorige avond in de wasmachine, gooide er wat bleekmiddel bij en zette het apparaat aan.

In de keuken maakte hij een dubbele espresso, hij sloeg hem achterover en zette de machine weer terug op gewone koffie. Daarna liep hij naar de gootsteen waarin hij het mes van de overvaller had gelegd. Dat stopte hij in de vaatwasser, hij zette hem op het hete programma, liep toen naar de zitkamer en deed de televisie aan. Hij zakte naar het lokale nieuws. Zo vroeg in de ochtend, uren voordat de ochtendshows begonnen, werd het nieuws zo vaak herhaald dat het niet lang duurde:

‘Volgens de politie is gisteravond even na achten een man aangereden door een voertuig en omgekomen op North Kings Highway in de buurt van Telegraph Road. Hij is nog niet geïdentificeerd. Als u enige informatie hebt, neem dan alstublieft contact op met de politie...’

Jack zette het geluid van de televisie uit. ‘Niet geïdentificeerd,’ zei Jack. Niets over getuigen, wat al dan niet iets hoefde te betekenen. Als de figuur bij de vangrail het had gemeld, kon het net zo goed zijn dat de politie de informatie achterhield totdat ze met iets concreets

kon komen. Vooral als het iemand was die Jack Ryan heette.

Gedurende twintig minuten liep hij te ijsberen en dronk hij koffie, en hij boog zich zo nu en dan over zijn laptop om online nieuwssites af te speuren op zoek naar meer informatie. Er was niets. Hij wilde iemand bellen, iemand in vertrouwen nemen, maar hij weerstond de impuls. Hij moest nadenken. Sterker nog, hij moest iets doen.

Zich slechts half bewust van het verkeer van voor de spits reed Jack terug naar de Supermercado. De regen was opgehouden, maar het was nog steeds zwaarbewolkt. Stoepen en grasvelden waren nog nat en de kuilen in de weg stonden vol water. Overhangende boomtakken met het vroege waas van groene knoppen bogen door onder het gewicht van de nattigheid.

Het was na zevenen, de zon was nog maar net op en de Supermercado zou over een uur opengaan. Zo te zien was het parkeerterrein leeg. Jack reed er nog een keer langs, keek of er politiewagens stonden. Toen dat niet het geval bleek, keerde hij om, reed het terrein op en parkeerde in een vak dicht bij de voordeuren. Hij stapte uit.

Zijn adem maakte wolkjes in de ochtendlucht terwijl hij naar de plek naast de vangrail liep waar hij zijn auto de vorige avond had geparkeerd. Daar bleef hij staan en hij keek langs het talud omlaag.

Afgezien van een strook geel politielint, die een lus vormde langs de betonnen versperringen onder aan het talud, was er niets bijzonders te zien. Hij had gedacht dat door zijn gevecht met de overval-ler de helling omgewoeld zou zijn tot een rommeltje van modder, gras en kapotte cederstruiken. Achter de betonnen versperringen stroomde het verkeer op Kings Highway in een rustig gangetje.

Jack keek om zich heen. Het parkeerterrein was nog steeds verlaten. Hij klom over de vangrail en zocht zich een weg langs het talud omlaag, tot hij bij het vlakke terrein naast de barrières was. Daar was het een goulash van modder en vlekkerig, groengeel gras. Aan de andere kant van de betonnen versperringen sproeiden de passerende autobanden een wolk van mist op.

Jack volgde de plattegrond die in zijn hoofd zat en vond de versperring waar zijn aanval-ler tegenaan was gevallen. Hij knielde neer. Er was geen spoortje bloed op het grijze beton te zien. Of de regen of iemand van de brandweer had het weggepoetst. Jack stond op en liep

langs de versperringen, op zoek naar een spoor van wat er de avond tevoren was gebeurd. Er was niets.

Hij liep het talud weer op. Drie meter voor hij boven was flitste er iets op wat zijn blik trok. Hij bleef staan, zocht de grond af. Naast zijn voet stak uit een struikje een visitekaartje. Jack bukte zich en pakte het op. Geen visitekaartje maar een hotelkeycard.

‘Hé, wat doe je daar?’ blafte een stem.

Jack keek op en zag een man in een donkerblauw pak bij de vangrail staan, één voet rustte op de paal. ‘Wat?’

‘Ik zei: wat doe je daar? Kom hier.’ De man haalde een portefeuille uit de zak van zijn pak en klapte die open, toonde iets waarvan Jack raadde dat het een rechercheurspenning van de politie in Alexandria was. ‘Schiet op, kom hier.’

Shit. Jack haalde diep adem, probeerde zijn hart tot bedaren te brengen.

Met de hotelkeycard in zijn hand beklom Jack het laatste stukje en hij stapte over de vangrail. Hij propte zijn handen in de zakken van zijn anorak. Onder zijn rechteronderarm voelde hij de geruststellende bobbel van zijn Glock 26 in zijn heupholster.

‘Haal je handen uit je zakken,’ gromde de smeris. Hij was halverwege de veertig, had het gedrongen postuur van een worstelaar en had golvend rood haar.

Jack deed wat hij zei en de smeris paste een geoefende van-top-tot-teenscan op hem toe.

‘Hoe heet je?’

‘Jack Ryan.’

‘ID.’

Jack haalde zijn portefeuille tevoorschijn en gaf hem zijn rijbewijs. De smeris keek er even naar, keek een paar keer naar Jacks gezicht en knikte toen langzaam. ‘Eh... ben jij...’

‘Ja,’ antwoordde Jack.

‘Zat jij niet bij de inlichtingendienst of zo?’

‘Officieel misschien, maar ik heb geklaagd bij de baas, dus hebben ze me laten gaan.’ Jack glimlachte.

De smeris reageerde daar niet op. ‘Wat was je daar aan het doen?’

Jack had zich daar het hoofd al over gebroken. De kans was redelijk groot dat hij vroeg of laat toch met betrekking tot dit akkefietje

in aanraking zou komen met de politie. Maar hij had niet verwacht dat het zo snel zou zijn. Had de getuige zich gemeld?

Jack aarzelde, deels omdat het hem passend leek en deels omdat hij zijn beslissing nog eens overwoog, en antwoordde toen: ‘Gisteravond was ik hier.’

Nu zit je eraan vast, Jack. Hij moest nog maar zien of de leugen die hij op het punt stond te vertellen hem uit de problemen zou houden of hem er juist dieper in zou werken.

De smeris fronste zijn wenkbrauwen. Hij staaarde Jack met die harde blik aan die alle smerissen standaard opzetten. ‘Toen het gebeurde?’

‘Ik denk het.’

‘Vertel op. Vanaf het begin.’

‘Ik ging naar de sportschool...’

‘Welke?’

‘Malone, op Foundry, vlak bij het Department for Motor Vehicles.’

‘Ga door,’ zei de smeris.

‘Daarna heb ik hier boodschappen gedaan. Zal rond een uur of acht zijn geweest.’

De smeris stak zijn vinger op en keek naar Jacks rijbewijs. ‘Dat adres... dat is toch bij Oronoco? De Supermercado is niet bepaald in je buurt, hè?’

‘Ze hebben daar de beste groenten en fruit. Dus ik betaalde mijn boodschappen en ging naar buiten. Het regende.’

‘Hoe laat ongeveer?’

‘Kwart over acht of zo. Ik liep naar mijn auto en hoorde toen...’

‘Voor- of nadat je in je auto bent gestapt?’ vroeg de smeris.

‘Ervoor,’ antwoordde Jack. ‘Er zat een folder onder mijn ruitenwisser. Ik griste hem weg en hoorde toen daar beneden toeteren. Het klonk als een truck, een tientonner.’

Een folder, dacht Jack. Het woord bleef in zijn hoofd hangen. Voordat hij er verder over na kon denken, zei de smeris: ‘En toen?’

‘Zette ik mijn boodschappenzak neer...’

‘Waar?’

‘Op de kofferbak,’ zei Jack.

‘Paprika’s en tomaten?’

‘Wat?’

‘De agent die hiernaartoe is gestuurd heeft ongeveer op deze plek wat paprika’s en tomaten op de grond gevonden.’

‘O. Ja, ik wilde chili maken. Hoe dan ook, ik ben naar de vangrail gelopen en keek omlaag. Ik hoorde remmen, zag koplampen en hoorde toen een klap, denk ik.’

‘Dat denk je?’ vroeg de smeris. ‘Wat bedoel je?’

‘Ik bedoel dat het regende, dat het donker was en dat ik niet zeker wist wat het was. Het klonk niet als een gewoon auto-ongeluk. Toen ik vanochtend opstond zag ik het nieuws, over die kerel die was aangereden, en legde ik de link.’

‘En toen ben je hiernaartoe gereden om... wat te doen? Hulp te verlenen?’

Jack hapte niet toe. Bij smerissen was bijtend sarcasme vaak een effectief ondervragingsmiddel, een manier om mensen in de verdediging te dringen: zodat ze iets vinden wat niet klopt, de steek van een schuldig geweten, dat er vervolgens uitpikken en zien wat er gebeurt. Het was niet persoonlijk bedoeld.

Jack antwoordde: ‘Ik weet niet waarom. Wou dat ik het wist. Misschien schuldgevoel. Als wat ik zag...’

‘Waarschijnlijk wel. Waarom heb je je niet gemeld?’

Jack haalde zijn schouders op. ‘Had ik dat nou maar wel gedaan.’

De smeris dacht hier even over na en knikte toen traag. ‘Nou, het had niets uitgemaakt. Hij was op slag dood. Kende je hem?’

‘Dat weet ik niet. Wie was hij?’

‘Daar proberen we juist achter te komen.’

‘Hoe zag hij eruit?’

‘Bedoel je ervoor?’ zei de smeris met een grimmig lachje.

‘Ja, ervoor.’

‘Lang, mager, blank, midden dertig.’

Jack schudde zijn hoofd. ‘Ik denk het niet. Had hij geen ID bij zich? Heeft niemand zich gemeld?’

‘Nee. Dus, vertel me eens: hoe is het daar? In het Oval Office, bedoel ik.’

De vraag bracht Jack van zijn stuk. Misschien was dat ook de opzet. ‘Zoals op de foto’s. Ik ben daar niet vaak. Eén keer in de week eten, zo nu en dan een feestje.’

‘Vind je het niet leuk om de *first son* te zijn?’

‘Gaat wel,’ antwoordde Jack. ‘Ik ben erg gesteld op mijn privacy. Gelukkig ga ik nooit naar een bar, vergeet ik niet om ondergoed aan te trekken als ik voor de ogen van de paparazzi uit een taxi stap...’

De smeris barstte in een bulderende lach uit. ‘Ja, dan zou het er niet best voor je uitzien. Is je moeder in het echt even leuk als hoe ze er op tv uitziet?’

‘Voor honderd procent,’ antwoordde Jack glimlachend.

‘Nou, vertel me de waarheid. Wat deed je nou echt hier? Als het niet al te erg is, kan ik wel proberen het onder mijn pet te houden.’

‘Dat heb ik al verteld. Denk je soms dat ik lieg?’

‘Ik zit twaalf jaar bij de politie. Ik denk dat iedereen liegt. Behalve mijn hond. Die liegt nooit.’

Jack glimlachte. ‘Honden zijn prima. Hoe heet je?’

‘Doug Butler.’ Hij stak zijn hand uit.

Jack schudde hem. Door de beweging schoot er een pijnscheut door zijn schouderblad.

Butler zag hem ineenkrimpen. ‘Gaat het wel?’

Jack knikte. ‘Pull-ups met gewichten. Ik denk dat ik daar maar mee ophou.’

‘Wat, doe je aan dat CrossFit-gedoe?’

‘Nee, ik vecht alleen tegen de tikkende klok. Luister, agent Butler, ik weet dat het vreemd is dat ik hier ben. Zelfs als ik niets voor die kerel had kunnen doen, had ik me moeten melden. Ik weet niet hoe ik het moet verklaren.’ Dit was de onverbloemde waarheid.

‘Ach, ik snap het wel. Het is een soort schuldgevoel omdat jij het hebt overleefd. Misschien heb je het niet werkelijk gezien, maar in feite heb je gisteravond iemand zien doodgaan. Dat is niet gemakkelijk.’

Jack weerstond de neiging om te vragen of er nog andere getuigen waren. Smerissen hadden allerlei soorten radars, ook voor mensen die te nieuwsgierig waren, of te behulpzaam.

Butler zei: ‘Je weet dat ik een verklaring van je nodig heb, Jack.’

‘Dat begrijp ik. Komt dit in de media? Als dat zo is, zal ik dat waarschijnlijk aan de persjongen van mijn vader moeten laten weten.’

‘Lijkt me niet waarschijnlijk. Tussen ons gezegd en gezwegen zei de vrachtwagenchauffeur dat de man uit het niets opdook. Keek niet op of om. Heeft waarschijnlijk niet eens in de gaten gehad wat er

gebeurde. Geen verkeerde manier om te gaan, alles in overweging nemend.' Jack bespeurde een greintje spot in de opmerking. Bewust of niet, Butler had veel nagedacht over hoe mensen aan hun einde kwamen. Typisch iets voor een smeris.

'Geen idee wie hij was?'

'Ik denk dat hij dakloos was, misschien high. Dat gebeurt. Waarom hij in de regen rondliep... wie zal het weten.'

'Wat doe jij hier eigenlijk? Wat onderzoek je, bedoel ik.'

'Standaardprocedure voor een onverklaarde dood. We moeten alles afvinken, zeker zijn dat we niets over het hoofd zien. Plus, we zitten hier ongeveer acht kilometer van het Witte Huis vandaan.'

'Wat betekent dat?'

'Niets, vergeet het.'

Butler haalde een visitekaartje uit zijn portefeuille. 'Schrijf je nummer hier maar op.' Dat deed Jack, toen gaf Butler hem een tweede kaartje, samen met zijn rijbewijs. 'Ik bel je vanmiddag voor die verklaring. Dat kan best telefonisch.'

Bij Oronoco reed Jack de garage in, toen zijn gedachten weer teruggingen naar het woord 'folder'. Hij reed zijn parkeerplaats op, stapte uit en bleef toen met de handen in zijn zakken staan nadenken.

'Wat is daarmee?' mompelde hij.

Die was blanco geweest.

De folder op zijn voorruit was een blanco velletje kopieerpapier geweest.